

Ryszard Żróbek

Od Redakcji

Acta Scientiarum Polonorum. Administratio Locorum 11/2, 3-4

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od Redakcji

Administratio Locorum 11(2) zawiera 16 opracowań poświęconych tematyce ujmowanej jako „planowanie rozwoju przestrzeni wiejskiej”. Dotyczą one zagadnień finansowania rozwoju i ochrony obszarów wiejskich. Przedstawiono dotychczasowe osiągnięcia związane z ochroną środowiska przyrodniczego, możliwościami finansowania działań proekologicznych i kształtowaniem przestrzeni obszarów wiejskich z uwzględnieniem uwarunkowań ekologicznych, zasad rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego. Publikację dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Stanisław Baciór opracował metodę szacowania wpływu autostrady na grunty rolne i przedstawił jej zastosowanie na przykładzie projektowanego odcinka autostrady A4 pomiędzy Brzozówką a Nową Jastrząbką w województwie małopolskim.

Bogusława Baran-Zgłobicka, Leszek Gawrysiak i Wojciech Zgłobicki dokonali próby oceny związku między wybranymi cechami środowiska naturalnego, takimi jak: powierzchnia gleb nalessowych, powierzchnia zajęta przez wąwozy, powierzchnia obszarów o określonych spadkach, a wskaźnikami dotyczącymi stanu środowiska oraz rozwoju społeczno-ekonomicznego gmin.

Badania percepcji krajobrazu w ramach procesu planowania przestrzeni są tematem opracowania Sebastiana Bernata. Wskazano możliwości wykorzystania badań percepcji w planowaniu krajobrazu na obszarach wiejskich.

Celem opracowania Anny Bielskiej jest przedstawienie merytorycznych problemów cyfryzacji analogowych map glebowo-rolniczych, które wynikają między innymi ze zmian użytkowania i przeprowadzonych melioracji.

Gabriela Czapiewska ujęła strukturę krajobrazu wiejskiego w kontekście wielofunkcyjnego oraz zrównoważonego rozwoju wsi, którego zasadniczym celem jest poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców wsi poprzez rozwijanie różnych form aktywności społecznej, gospodarczej i kulturowej.

W pracy Marka Garbowskiego i Jarosława Skorwidera przedstawiono rolę banków spółdzielczych w finansowaniu rozwoju obszarów wiejskich. Główną domeną działalności tych instytucji jest świadczenie usług finansowych dla rolnictwa, drobnej przedsiębiorczości i jednostek samorządu terytorialnego.

Zespół autorów: Anna Hakuć-Błażowska, Konrad Turkowski, Krzysztof Kupren i Tomasz Kajetan Czarkowski zaprezentował teoretyczną koncepcję realizacji turystyki w powiązaniu ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich. Praca stanowi próbę określenia możliwości rozwoju turystyki na obszarach wiejskich Warmii i Mazur.

Bartosz Jawecki, Katarzyna Tokarczyk-Dorociak i Marcin Sobota przedstawili problematykę wspierania działań i przedsięwzięć proekologicznych realizowanych przez mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej Strzelin.

Mariusz Kistowski w pracy napisanej w języku angielskim zaprezentował rezultaty analizy 16 sieci monitoringu środowiska w Polsce, funkcjonujących w latach 2000–2009. Wyniki badań opracowano w układzie gminnym, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich.

W pracy Anny Kołodziejczak i Romana Rudnickiego przedstawiono wyniki działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w aspekcie przestrzennym, ukierunkowane na poprawę środowiska przyrodniczego. Opisane działania dotyczyły w szczególności: wspierania działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, wspierania przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i zalesiania gruntów.

Emilia Marks przedstawiła wpływ zagospodarowania turystycznego na przekształcania krajobrazów wiejskich. W opracowaniu zdefiniowano działania w zakresie rozwoju infrastruktury pozwalające na zachowanie atrakcyjnych walorów krajobrazu.

Marek Marks i Michał Markowski wskazali obszary konfliktowe między funkcjonowaniem nowoczesnego rolnictwa a zachowaniem, ochroną i kształtowaniem różnorodności agroekosystemów i krajobrazów.

Tomasz Olenderek przedstawił i scharakteryzował źródła informacji o nazwach miejscowych na przykładzie obszarów leśnych. Znacząca rola leśnictwa w zrównoważonym rozwoju obszarów wiejskich powoduje, że coraz większe znaczenie odgrywają sposoby zbierania, przetwarzania, analizowania i udostępniania informacji o lasach.

Adam Pawlewicz i Katarzyna Pawlewicz przedstawili zmiany w poziomie nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska obszarów wiejskich na przykładzie województwa warmińsko-mazurskiego, wykazując wysoką dynamikę inwestycji w środki trwałe służące ochronie środowiska w latach 2002–2010.

W opracowaniu Iwony Połuchy i Emilii Marks ukazano zasady oceny walorów przyrodniczych i kulturowych krajobrazu gminy Reszel pod kątem możliwości rozwoju turystyki. Umiejętne kształtowanie krajobrazu jest podstawą racjonalnego gospodarowania zasobami każdej gminy i sprzyja rozwojowi społeczno-gospodarczemu.

Iwona Połucha i Jan Žukovskis w pracy napisanej w języku angielskim przedstawili porównanie obecnego stanu przestrzeni wiejskiej z ogólną koncepcją rozwoju obszarów wiejskich na przykładzie Polski i Litwy, w kontekście reform prowadzonych w ramach Unii Europejskiej.

Zaprezentowana tematyka dotycząca finansowania rozwoju i ochrony obszarów wiejskich potwierdza interdyscyplinarność gospodarki przestrzennej. Zaproponowane rozwiązania i przedstawione analizy mogą znaleźć zastosowanie w działaniach poprawiających stan środowiska i pozytywnie wpływających na rozwój zrównoważony oraz ład przestrzenny.

Przewodniczący Rady Naukowej
serii *Administratio Locorum*

prof. dr hab. inż. Ryszard Żróbek